บทที่ 4
ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Research) เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะบุคคล การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 143 คน จาก 12 หมู่บ้าน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 82 คน และใช้การสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กับประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12 คน สำหรับแบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach' s alpha coefficient) ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ 0.94 ประเด็นในการสนทนากลุ่ม(Focus group) ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2552 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ในการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) เพื่ออธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคล ระดับการสนับสนุนจากองค์การ สถิติเชิงอนุมาน(Inferential Statistics) ใช้สถิติ Pearson Product Moment Correlation Coefficient เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา และใช้สถิติ Stepwise Multiple Regression Analysis เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion)นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Content Analysis) บทสรุปของข้อมูลที่เก็บมาได้ใช้เพื่อประกอบการอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ โดยได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ผลการวิจัย

4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.1.2 ระดับการสนับสนุนจากองค์การในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.1.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.1.4 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส่ อำนภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.1.5 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การมีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.1.6 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

4.2 การทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

4.3 การอภิปรายผล

โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

4.1 ผลการวิจัย

4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จากการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาในการเป็นอสม. การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านต่างๆ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 63.4 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 45.1 อายุเฉลี่ย 49.3 ปี (S.D.= 9.81) อายุต่ำสุด 22 ปี อายุสูงสุด 64 ปี อาชีพเกษตรกรร้อยละ 64.6 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 61.0 สถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 81.7 รายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,001 บาท ร้อยละ 54.9 รายได้ เฉลี่ย 7,928.65 บาท (S.D. = 7,487.82) ระยะเวลาในการเป็นอสม. ส่วนใหญ่ 1-10 ปี ร้อยละ61.0 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ร้อยละ 98.8 เฉลี่ย 3.14 ครั้ง(S.D.=1.36) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (n=82)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	30	36.6
	หญิง	52	63.4
อายุ			
	21- 30 ปี	5	6.1
	31-40 ปี	9	11.0
	41-50 ปี	25	30.5
	51-60 ปี	37	45.1
	61 ปี ขึ้นไป	6	7.3
Mean = 49.33 ปี , S.D = 9.818 ปี			
Minimum = 22 ปี , Maximum = 64 ปี			
อาชีพ			
	เกษตรกร/ทำนา	53	64.6
	ค้าขาย	6	7.3
	รับจ้าง/กรรมกร	13	15.9
	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	10	12.2

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (n=82)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	50	61.0
	มัธยมศึกษาตอนต้น	15	18.3
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	16	19.5
	อนุปริญญา/ปวส.	1	1.2
สถานภาพสมรส			
	โสด	1	1.2
	คู่	67	81.7
	หม้าย/หย่า/แยก	14	17.1
รายได้			
	ต่ำกว่า 5,001 บาท	45	54.9
	5.001 - 10,000 บาท	22	26.8
	10,001 - 15,000 บาท	6	7.3
	15,001 – 20,000 บาท	3	3.7
	20,001 บาท ขึ้นไป	6	7.3
Mean = 7,928.65 บาท , S.D = 7,487.82 บาท			
Median = 5,000 บาท , P_{25} = 4,000 บาท ,P_{75} = 9,000 บาท			
Minimum = 1,100 บาท , Maximum = 45,000 บาท			
ระยะเวลาการเป็น อสม.			
	1-10 ปี	50	61.0
	11-20 ปี	19	23.2
	21-30 ปี	13	15.9
Mean = 10.95 ปี , S.D = 8.50 ปี			
Median = 8.50 ปี, P_{25} = 3 ปี, P_{75} = 18 ปี, Minimum = 1 ปี, Maximum = 28 ปี			

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่ง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (n=82)	ร้อยละ
การเคยได้รับการอบรม		
ไม่เคย	1	1.2
เคย	81	98.8
1-2 ครั้ง	24	29.6
3-4 ครั้ง	44	54.3
5-6 ครั้ง	13	16.0
Mean = 3.14 ครั้ง , S.D = 1.36 ครั้ง		
Minimum = 1 ครั้ง , Maximum = 6 ครั้ง		

4.1.2 ระดับการสนับสนุนจากองค์การในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ระดับการสนับสนุนจากองค์การในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เมื่อพิจารณาระดับการสนับสนุนจากองค์การของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนจากองค์การอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.39 (S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 2.61 (S.D.= 29) รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย 2.50 (S.D.= 0.36) ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.40 (S.D. = 0.47) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 2.31(S.D.= 0.35) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ภาพรวม จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการสนับสนุนองค์การ จำแนกรายด้าน

การสนับสนุนจากองค์การ	Mean	S.D.	การแปลผล
1. ด้านบุคลากร	2.61	0.29	มาก
2. ด้านงบประมาณ	2.31	0.35	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	2.40	0.47	มาก
4. ด้านข้อมูลข่าวสาร	2.50	0.36	มาก
รวม	**2.36**	**0.28**	**มาก**

4.1.2.1 การสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากร

กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.61 (S.D.= 0.29) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ อสม.มีบทบาทในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.79 (S.D.= 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการได้รับการติดตามนิเทศการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.38 (S.D.= 0.64) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการได้รับปัจจัยการสนับสนุนองค์การในด้านบุคลากร

การสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากร	ระดับการสนับสนุนจากองค์การ(จำนวน/ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การได้รับการสนับสนุนให้มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	57 (69.5)	25 (30.5)	0 (0.00)	2.70	0.46	มาก
2.การได้รับการสนับสนุนบุคลากรจากชุมชนในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้าน	39 (52.4)	43 (47.6)	0 (0.00)	2.48	0.50	มาก
3.การได้รับความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดีจากอสม.ในหมู่บ้านในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	63 (76.8)	18 (22.0)	1 (1.2)	2.76	0.46	มาก
4.ได้รับ การติดตามนิเทศ การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	38 (46.4)	37 (45.1)	7 (8.5)	2.38	0.64	มาก
5.การมีบทบาทในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	65 (79.3)	17 (20.7)	0 (0.00)	2.79	0.40	มาก
6.ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	48 (58.5)	33 (40.3)	1 (1.2)	2.57	0.52	มาก
รวม				**2.61**	**0.29**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม สิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากรเพื่อเกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ควรมีการพิจารณาเพิ่มจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้เหมาะสม จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รับผิดชอบเฉลี่ยๆ 1 คนต่อ 15-18 หลังคาเรือน ซึ่งถือว่ารับผิดชอบมากเกินไป ***"อสม.มีหน่อยคนแต่ว่างานหลายรับผิดชอบหลายเฮียน"*** **(อสม.มีจำนวนน้อยแต่งานเยอะมากและรับผิดชอบหลังคาเรือนมาก)** ควรร่วมกันคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพศชายให้มีอัตราใกล้เคียงกันกับเพศหญิง เพื่อจะได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เช่น กิจกรรมการพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายตัวแก่ ***"อสม.ผู้หญิงพายเครื่องพ่นยาฆ่ายุงบ่ได่เพราะวาหนักและเหม็นน้ำมัน"*** **(อสม.ที่เป็นผู้หญิงไม่สามารถพ่นหมอกควันได้เนื่องจากเครื่องมีน้ำหนักมากและน้ำมันสำหรับพ่นมีกลิ่นเหม็น)**และการสำรวจลูกน้ำยุงลาย อสม.เพศหญิงถือว่าลำบากมาก อากาศร้อน ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายก็มีกลิ่นฉุนเกิดอาการแพ้ ***"อสม.ผู้หญิงบ่อกล้าตากแดด ย่านหน้าดำ ทรายฆ่าลูกยุงกะเหม็นบางครั้งแพ้เป็นตุ่ม"*** **(อสม.ที่เป็นผู้หญิงไม่ชอบทำงานกลางแสงแดดและทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายก็มีกลิ่นฉุนบางครั้งก็เกิดอาการแพ้เป็นผื่นคัน)** อาสาสมัครสาธารณสุขบางส่วนขาดความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้ ปัญหาอุปสรรค คือ จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีน้อยและเพศชายซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกก็มีสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศหญิง อาสาสมัครสาธารณสุขบางส่วนขาดความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

4.1.2.2 การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.31 (S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการวางแผนงบประมาณในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.54 (S.D.= 0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ หมู่บ้าน/ชุมชนได้รับงบประมาณสนับสุนนเพิ่มเติมจาก อบต. ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.02 (S.D.= 0.72) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการได้รับปัจจัยการสนับสนุนองค์การในด้านงบประมาณ

การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ	ระดับการสนับสนุนจากองค์การ(จำนวน /ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การวางแผนงบประมาณในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	48 (58.5)	30 (36.6)	4 (4.9)	2.54	0.59	มาก
2.หมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการจัดสรรงบ ประมาณอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก	24 (29.3)	51 (62.2)	7 (8.5)	2.21	0.58	ปานกลาง
3.หมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้จ่ายประมาณเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	32 (39.0)	46 (56.1)	4 (4.9)	2.34	0.57	มาก
4.หมู่บ้าน/ชุมชนได้รับงบประมาณสนับสุนนเพิ่มเติมจาก อบต. ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	21 (25.6)	42 (51.2)	19 (23.2)	2.02	0.72	ปานกลาง
5.อสม.มีแนวทางการปฏิบัติประหยัด งบประมาณ ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	42 (51.2)	38 46.3)	2 (2.4)	2.49	0.55	มาก
รวม				**2.31**	**0.35**	**ปานกลาง**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม สิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณเพื่อเกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้านอย่างรวดเร็ว ทันเวลาในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออก การดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในหมู่บ้าน ***"อสม.คิดว่าสิพากันกับไทบ้านรณรงค์ทำความสะอาดหมู่บ้านงบประมาณกะบ่ทันมากะเลยพากันเฮ็ดตามมีตามเกิด"*** **(อสม.และประชาชนในหมู่บ้านกะว่าจะร่วมมือกันทำความสะอาดหมู่บ้านแต่งบประมาณสนับสนุนไม่ทันเวลาจึงต้องปฏิบัติงานโดยไม่มีงบประมาณ)**เมื่อขาดการป้องกันที่มีคุณภาพแล้วโอกาสเกิดการระบาดของโรคก็เพิ่มมากขึ้น เมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อยก็ไม่เพียงพอเมื่อเกิดกการระบาดของโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้านประชาชนต้องเก็บเงินกันเพื่อใช้จ่ายค่าน้ำมันผสมยาพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายเอง ***"เงินบ่พอ อสม.ต้องเก็บเงินไทบ้านเฮียนละ 10 บาท พ่นยุง"*****(งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนไม่เพียงพอบางครั้งจึงต้องเก็บเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจากประชาชนหลังคาเรือนละ 10 บาท)**และควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงเพื่อใช้ในกิจกรรมและเป็นค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจากเดิม เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ***"เงินค่าป่วยการกะหน่อยคิดว่าถ้าได้เพิ่มอีกคือสิเหมาะสม คือวายามมาเฮ็ดงานไข้เลือดออกแล้วมือนั้นกะบ่อไดไปรับจ้างทางอื่นกะบ่มีรายได้ ถ้าได่เพิ่มคือสิมั่นขึ้นอีก"*****(เงินค่าป่วยการน้อยถ้าได้เพิ่มอีกก็คงจะดีเพราะว่าวันที่มาปฏิบัติงานในวันนั้นก็ต้องขาดรายได้ที่จะไปรับจ้างที่อื่นถ้าได้ค่าตอบแทนเพิ่มก็จะทำให้ขยันเพิ่มขึ้น)** ปัญหาอุปสรรค คือ งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนน้อย และการจัดสรรล่าช้า

4.1.2.3 การสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.40 (S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง คือ เมื่อเกิดโรคระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องพ่นเคมี สารเคมีกำจัดยุงลาย ทรายกำจัดลูกน้ำปลากินลูกน้ำในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ทันเวลา ค่าเฉลี่ย 2.49 (S.D.= 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ การได้รับการอบรมความรู้และทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.35 (S.D.= 0.57) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการได้รับปัจจัยการสนับสนุนองค์การในด้านวัสดุอุปกรณ์

การสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์	ระดับการสนับสนุนจากองค์การ(จำนวน /ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุกรณ์เครื่องพ่นเคมีทรายกำจัดลูกน้ำในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	43 (52.4)	26 (31.7)	13 (15.9)	2.37	0.74	มาก
2.เมื่อเกิดโรคระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องพ่นเคมี สารเคมีกำจัดยุงลาย ทรายกำจัดลูกน้ำปลากินลูกน้ำ ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ทันเวลา	47 (57.3)	28 (34.1)	7 (8.5)	2.49	0.65	มาก
3.การได้รับการอบรมความรู้และทักษะการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	33 (40.2)	45 (54.9)	4 (4.9)	2.35	0.57	มาก
รวม				**2.40**	**0.47**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อเกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ โดยเฉพาะเครื่องพ่นหมอกควัน

เคมีกำจัดลูกน้ำยุงลาย น้ำมันเชื้อเพลิง ไฟฉายพร้อมถ่าน เมื่อเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออก ไม่สามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ***"เครื่องพ่นหมอกควันต้องไปยืมสถานีอนามัยอื่น ไฟฉายส่องตรวจลูกยุงกะซื้อเอาเอง"*** **(เครื่องพ่นหมอกควันต้องไปยืมจากสถานีอนามัยแห่งอื่น ไฟฉายก็ต้องตรวจลูกน้ำยุงลายก็ต้องซื้อเอง)**จึงทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ และควรมีการฝึกอบรมการใช้และวิธีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ในการควบคุมโรคไข้เลือดออก ***"คิดว่าควรมีฝึกอบรมวิธีใช่งาน วิธีซ่อมแซม ดูแลรักษาเครื่องมือโดยเฉพาะเครื่องพ่นยุง"*** **(คิดว่าควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ วิธีซ่อมแซม การดูแลรักษาเครื่องมือโดยเฉพาะเครื่องพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายตัวแก่)** อุปสรรค คือ วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ชำรุด และใช้งานไม่ได้ไม่เหมาะสม

4.1.2.4 การสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสาร

กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 (S.D.= 0.36) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมาก คือการได้รับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาโรค ไข้เลือดออกในพื้นที่ จากการประชุมประจำเดือน อสม.ประชุมหมู่บ้าน ค่าเฉลี่ย 2.68 (S.D.= 0.46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับฟังข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกจาก หอกระจายข่าว ค่าเฉลี่ย 2.30 (S.D.= 0.74) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการได้รับปัจจัยการสนับสนุนองค์การในด้านข้อมูลข่าวสาร

การสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสาร	ระดับการสนับสนุนจากองค์การ (จำนวน /ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกทาง แผ่นพับ จากสถานีอนามัย	41 (50.0)	28 (34.1)	13 (15.9)	2.34	0.74	มาก
2.การได้รับฟังข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกจากหอกระจายข่าว	39 (47.6)	29 (35.4)	14 (17.1)	2.30	0.74	ปานกลาง
3.เคยรับชมข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกจากรายการโทรทัศน์	47 (57.3)	31 (37.8)	4 (4.9)	2.52	0.46	มาก
4.การได้รับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาโรคไข้เลือดออกในพื้นที่จากการประชุม อสม.	56 (68.3)	26 (31.7)	0 (00.0)	2.68	0.46	มาก
5.การได้รับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการอื่นๆ	58 (7.32)	20 (72.36)	4 (20.33)	2.66	0.57	มาก
รวม				**2.50**	**0.36**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม สิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อเกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ควรมีการสนับสนุน แผ่นพับ เอกสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ที่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง การให้ความรู้แบบเคาะประตูบ้าน เพื่อให้เพียงพอครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ***"คิดวาต้องแจก แผ่นพับ เอกสารไข้เลือดออก ให้ครบทุกเฮียน กับ อสม.เดินไปให่ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกทุกเฮียน" (คิดว่าต้องแจก แผ่นพับ เอกสารไข้เลือดออก ให้ครบทุกหลังคาเรือนและอสม.เดินให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกทุกหลังคาเรือน)*** และควรให้ความสำคัญการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเกิดความรู้ความรุนแรง สถานการณของโรคไข้เลือดออกเป็นประจำและควรฝึกอบรมผู้ดูแลหอกระจ่ายข่าวให้ทราบหลักการพูดหอกระจายข่าว การพูด เวลาพูด หลักการประชาสัมพันธ์ ที่เหมาะสม และควรปรับปรุงซ่อมแซมระบบเสียงตามสายให้มีประสิทธิภาพ ***"ฟังหอกระจายข่าวบ่ฮู้เรื่อง เพราะว่ามันบ่ชัด เสียงรัว เว้าเร็วโพด"*** **(ฟังหอกระจายข่าวไม่รู้เรื่อง ไม่ชัดเจน เสียงพูดเร็ว รัว)** ปัญหาอุปสรรค คือ ประชาชนไม่ได้รับข่าวสาร เรื่อง โรค สถานการณ์การระบาดและการการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเพียงเหมาะสม

4.1.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.52 (S.D.= 0.30) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 2.72 (S.D.= 0.30) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 2.57 (S.D.= 0.38) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 2.56 (S.D.= 0.36) การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม 2.51 (S.D.= 0.35) และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ค่าเฉลี่ย 2.41 (S.D.= 0.42) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ระดับมากเช่นกัน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ค่าเฉลี่ย 2.34 (S.D.= 0.45) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ภาพรวมรายด้าน (n=82)

การมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	Mean	S.D.	การแปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	2.51	0.35	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน	2.34	0.45	มาก
3. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	2.41	0.42	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.57	0.38	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.56	0.36	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.72	0.30	มาก
รวม	**2.52**	**0.30**	**มาก**

4.1.3.1 การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการมีส่วนร่วมในการริเริ่มระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 (S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.71 (S.D.= 0.46) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.57 (S.D.= 0.52) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.41 (S.D.= 0.54) ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการริเริ่ม

การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	48 (58.5)	33 (40.2)	1 (1.2)	2.57	0.52	มาก
2.การมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	46 (66.67)	36 (33.33)	0 (0.00)	2.56	0.49	มาก
3.การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	44 (53.4)	36 (43.9)	2 (2.4)	2.71	0.46	มาก
4.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	45 (54.9)	35 (42.7)	2 (2.4)	2.52	0.54	มาก
5.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	36 (43.9)	44 (53.7)	2 (2.4)	2.41	0.54	มาก

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการริเริ่ม (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
6.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมโครงการ ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกตามสภาพของปัญหาและความต้องการของประชาชน	41 (50.0)	39 (47.6)	2 (2.4)	2.48	0.54	มาก
รวม				**2.51**	**0.35**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้านการมีส่วนร่วมในการริเริ่มในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ประชาชนขาดความความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกไม่ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเอง ***"ไทบ้านบอกวาเป็นไข้เลือดออกแล้วไปหาหมอกะเซาบ่อตาย บ่อย่าน"*** **(ประชาชนบอกว่าป่วยเป็นไข้เลือดออกแล้วรักษาหาย ไม่เสียชีวิต ก็เลยไม่กลัวโรคไข้เลือดออก)**การรักษา การส่งเสริมให้มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการของตนเองในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรสอบถามและศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและควรมีการจัดเวทีปะชาคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. ผู้นำชุมชน อบต.และประชาชน ค้นหาปัญหา วิธีการแก้ไขร่วมกัน เพื่อจะได้แนวทางที่เหมาะสมที่และตรงประเด็นปัญหาที่แท้จริง เช่น ไม่ต้องการใสทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในอ่างน้ำ แต่ต้องการปลากินลูกน้ำ เพราะไม่ฉุน ไม่แพ้สารเคมี ***"ไทบ้านบางคนบอกวา บ่อยากได่ทรายมันเหม็น ปลากินลูกยุงดีกว่า บ่แพ้สารเคมี"*** **(ประชาชนบางคนบอกว่าไม่ต้องการทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย เพราะมีกลิ่นฉุน ใช้ปลากินลูกน้ำยุงลายดีกว่าไม่แพ้สารเคมี)**ปัญหา

อุปสรรค คือ ขาดการร่วมมือจากประชาชน และประชาชนไม่เห็นความสำคัญ ทำให้การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ไม่ตรงปัญหาที่แท้จริง

4.1.3.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงานระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.34 (S.D.= 0.45) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับมากคือ การมีส่วนร่วมในการประชุมอบรม ศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดแนวคิดและเห็นความสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกค่าเฉลี่ย2.59(S.D.=0.52) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.32 (S.D.= 0.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการมีส่วนร่วมในการการวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.22 (S.D.= 0.80) ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน

การมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การมีส่วนร่วมในการการวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	37 (45.1)	26 (31.7)	19 (23.2)	2.22	0.80	ปานกลาง
2.การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	39 (47.6)	30 (36.6)	13 (15.9)	2.32	0.73	ปานกลาง
3.การมีส่วนร่วมในการกำหนดวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ทรัพยากรการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	28 (34.1)	46 (56.1)	8 (9.8)	2.24	0.62	ปานกลาง
4.การมีส่วนร่วมในการประชุมอบรม ศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดแนวคิดและเห็นความสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	49 (59.8)	32 (39.0)	1 (1.2)	2.59	0.52	มาก
รวม				**2.34**	**0.45**	**มาก**

จากจากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ สถานีอนามัยควรมีการจัดประชุมวางแผนงานให้มากขึ้น ***"มีการจัดประชุมก่อนเฮ็ดน้อย ส่วนหลายสิเป็นแผนงานที่ถูกหน่วยงานราชการแจ้งแล้วให้ดำเนินการตาม"*** (***มีการจัดประชุมก่อน***

ปฏิบัติงานน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นแผนงานที่ถูกหน่วยงานราชการแจ้งแล้วให้ปฏิบัติตาม) โดยให้ อสม.เข้ามามีส่วนร่วมวางแผนงานเพิ่มขึ้น ร่วมพิจารณากิจกรรม โครงการ ระยะเวลาและทรัพยากรในแต่ละกิจกรรม อาจประหยัดงบประมาณลงได้ด้วย เช่น ไม่ใช้สารเคมีกำจัดลูกน้ำยุง ใช้ปลากินลูกน้ำแทน ซึ่งโครงการส่วนใหญ่จะถูกกำหนดมาจากข้างบนแล้วจึงทำให้ระยะเวลาไม่เหมาะสม ตรงกันกับฤดูการทำนา ทำไร่ บางกิจกรรมไม่ตรงกับปัญหาความต้องการของชุมชน ก็จำเป็นต้องทำ***"เฮ็ดงานไฮ้เลือดออกยามไดก่ะพอดีกันกับยามดำนา บางอย่างบ่ตรงกับปัญญาต้องเฮ็ด"*** **(การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกจะตรงกับช่วงเลาต้องทำนา บางอย่างบางกิจกรรมก็ไม่ตรงปัญหาความต้องการของชุมชน)** ปัญหาอุปสรรค คือ มีการจัดประชุมวางแผนงานก่อนปฏิบัติงานน้อย และแผนงานถูกกำหนดโดยสถานีอนามัยหรือสั่งการณ์มาจากนโยบายของรัฐบาลทั้งที่ไม่ใช่ปัญหาที่แท้จริงของชุมชน

4.1.3.3 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.38 (S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับมากคือ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.72 (S.D.= 0.45) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.54 (S.D.= 0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการมีส่วนร่วมรับผิดชอบงบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.21 (S.D.= 0.69) ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการร่วมรับผิดชอบ

การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)(n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลและแผนงานกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	42 (51.2)	32 (39.0)	8 (9.8)	2.41	0.66	มาก
2.การมีส่วนร่วม์รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	49 (72.0)	23 (28.0)	0 (0.00)	2.72	0.45	มาก
3.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	31 (37.8)	40 (48.8)	11 (13.4)	2.24	0.67	ปานกลาง
4.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	50 (61.0)	26 (31.7)	6 (7.3)	2.54	0.63	มาก
5.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบงบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนงานโครงการในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	30 (36.6)	39 (47.6)	13 (15.9)	2.21	0.69	ปานกลาง
6.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการแต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	40 (48.8)	33 (40.2)	9 (11.0)	2.38	0.67	มาก
รวม				**2.41**	**0.42**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ควรมีการดูแลควบคุมการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ให้ตรงบุคคลและพิจารณาให้เหมาะสม โดยปกติประธาน อสม. จะเป็นผู้จัดหน้าที่ให้ สมาชิก อสม.ซึ่งบ้างไม่ตรงกับความสามารถของตัวเองและมีการปรับเปลี่ยนไปมา***"อสม.ผู้ชายได้รับผิดชอบงานมะเร็งเต้านม"*****(อสม.เพศชายรับผิดชอบงานมะเร็งเต้านม)** ทำให้การปฏิบัติงานไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และสับสนในหน้าที่ของตน ***"บ่รู้วาสิเฮ็ดอันได่มานำมูหมอให้มากะมาซือๆ"*****(ไม่รู้ว่าจะทำอะไรบ้าง กิจกรรมอะไรบ้าง หมอให้มาก็มาร่วมเฉยๆ)**ในการดำเนินกิจกรรม ตามแผนงานมีการแบ่งงานไม่ชัดเจน และ ***"บางคนละเลยบ่มาร่วมกิจกรรมปล่อยให้คนอื่นทำแทน"*****(บางคนละเลยหน้าที่ไม่มาร่วมกิจกรรมให้คนอื่นทำแทน)** จึงควรจัดประชุมวางแผน และควรจัดแบ่งบทบาท หน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เหมาะสม ปัญหาอุปสรรค คือ ไม่มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ไม่เหมาะกับตัวบุคคล

4.1.3.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการดำเนินงานในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.57 (S.D.= 0.38) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับมากจำนวน 2 ข้อที่มีคะแนนเท่ากัน คือ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมดำเนินการตามแผนหรือกิจกรรมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกและการมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมีค่าเฉลี่ย 2.78(S.D.= 0.44) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือระดมทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.32 (S.D.= 0.71) ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)(n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมดำเนินการตามแผนหรือกิจกรรมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	65 (79.3)	16 (19.5)	1 (1.2)	2.78	0.44	มาก
2.การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะทำงานตามแผนหรือกิจกรรมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	38 (46.3)	41 (50.0)	3 (3.7)	2.43	0.56	มาก
3.การมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือระดมทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	38 (46.3)	32 (39.0)	12 (14.6)	2.32	0.71	ปานกลาง
4.การมีส่วนร่วมประสานงานขอความช่วยเหลือจากสถานีอนามัยหรือหน่วยงานอื่นๆ	41 (50.0)	32 (39.0)	9 (11.0)	2.39	0.68	มาก
5.การมีส่วนร่วมปรับปรุงวิธีการดำเนินงานตามแผนหรือกิจกรรมเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	53 (64.6)	26 (31.7)	3 (3.7)	2.61	0.56	มาก
6.การมีส่วนร่วมควบคุม กำกับการดำเนินงานตามแผนหรือกิจกรรมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	62 (75.6)	18 (22.0)	2 (2.4)	2.73	0.49	มาก
7.การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	65 (79.3)	16 (19.5)	1 (1.2)	2.78	0.44	มาก
รวม				**2.57**	**0.38**	มาก

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ วัน เวลา ดำเนินงานตรงกับเวลาที่ต้องประกอบอาชีพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทำให้ไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติงานได้***"บ่อรู้ว่ามีการรณรงค์การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมื้อนี่"*****(ไม่ทราบว่ามีการรณรงค์การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกวันนี้)** เนื่องจากส่วนใหญ่สถานีอนามัยจะสั่งลงไปว่าจะดำเนินการวันไหน ***"หมอจะแจ้งข่าวว่ารณรงค์การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมื้อใด่เลย"*** **(หมอจะแจ้งวันรณรงค์การป้องกันโรคไข้เลือดออกว่าเป็นวันไหนเลยไม่มีการประชุม)**จึงควรร่วมกันประชุมและทำแผน กำหนด วัน เวลาในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ปัญหาอุปสรรค คือ มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ต้องไปประกอบอาชีพของตนเอง

4.1.3.5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.56 (S.D.= 0.36) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบค่าเฉลี่ย 2.63(S.D.= 0.55) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.60 (S.D.= 0.60) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมการเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.44 (S.D.= 0.61) ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)(n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลกิจกรรมการเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	41 (50)	36 (43.9)	5 (6.1)	2.44	0.61	มาก
2.การมีส่วนร่วม์สอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	47 (57.3)	34 (41.5)	1 (1.2)	2.56	0.52	มาก
3.การมีส่วนร่วมในการนำความคิดหรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับปรุงการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	46 (56.1)	35 (42.7)	1 (1.2)	2.55	0.52	มาก
4.การมีส่วนร่วมสอบถามความคาดหวังของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	49 (59.8)	32 (39.0)	1 (1.2)	2.59	0.52	มาก
5.การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	54 (65.9)	23 (28.0)	5 (6.1)	2.60	0.60	มาก
6.การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ	55 (67.1)	24 (29.3)	3 (3.7)	2.63	0.55	มาก
รวม				**2.56**	**0.36**	มาก

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการมีส่วนร่วมส่วนร่วมในการประเมินผลการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ สถานีอนามัยควรให้การสนับสนุนการประเมินผล ส่งเสริมความรู้การประเมินการใช้แบบประเมิน ต่างๆ อาสาสมัครสาธารณสุขไม่เห็นความสำคัญและมองในแง่ดีต่อการประเมิน เช่น ไม่รู้ว่าจะ ประเมินเพื่ออะไร ***"คิดวาจักสิประเมินเฮ็ดหยัง"*** **(คิดว่าไม่รู้ว่าจะทำการประเมินไปทำไหม)** หลักการคิดตัวประเมินอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมการประเมินน้อย และลำบากในการเดินทางต้องไปประเมินหมู่บ้านต่างๆ เช่นการร่วมสุ่มลูกน้ำยุงลาย ควรมีการ จัดตั้งทีมประเมินผลในรูปคณะกรรมการประเมินผล และการประเมินควรสังเกตอย่างอื่น นอกเหนือจาก การตรวจลูกน้ำยุงลาย ไม่มีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ควรมองถึงสิ่งที่เกิดหลัง ดำเนินกิจกรรมเสร็จ เช่นความสาสมัคคีที่เกิดจาก การร่วมมือร่วมใจ ปัญหาอุปสรรค คือ อสม.ไม่ เห็นความสำคัญของการประเมินผล ไม่มีเวลา

4.1.3.6 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในด้านการมี ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.72 (S.D.= 0.30) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ อสม.ได้รับความภูมิใจจากการดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.88 (S.D.= 0.32) รองลงมา คือ อสม.และ ครอบครัวมีความปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.82(S.D.= 0.44) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากัน 2 ข้อ คือ ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับความพึงพอใจในการดำเนินงานการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย2.62 (S.D.= 0.51) และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความ ปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออก ค่าเฉลี่ย 2.62 (S.D.= 0.53) ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ) (n=82)			Mean	S.D.	การแปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.อสม.และครอบครัวมีความปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออก	69 (84.1)	11 (13.4)	2 (2.4)	2.82	0.44	มาก
2.ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับความพึงพอใจในการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	52 (63.4)	29 (35.4)	1 (1.2)	2.62	0.51	มาก
3.ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความสามัคคีมากขึ้นจากการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	55 (67.1)	27 (32.9)	0 (0.00)	2.67	0.47	มาก
4.อสม.ได้รับความภูมิใจจากการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	72 (87.8)	10 (12.2)	0 (0.00)	2.88	0.32	มาก
5.ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออก	53 (64.6)	27 (32.9)	2 (2.4)	2.62	0.53	มาก
รวม				**2.72**	**0.30**	**มาก**

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้านการมีส่วนร่วมส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การประเมินผลการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ อาสาสมัครสาธารณสุขบางส่วน ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จากการได้รับ

ผลตอบแทนน้อยและประชาชนเกิดโรคไข้เลือดออกมาจากพื้นที่อื่นๆ เช่น นักเรียนไปเรียนนอกเขตพื้นที่รับผิดชอบแล้วนำเชื้อไข้เลือดออกมาระบาดในพื้นที่ จึงควรจัดสรรงบประมาณ มีรางวัลในการทำงานเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และมีการจัดระบบการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคแบบเป็นเครือข่ายหรือเป็นทีมควบคุมโรค

4.1.4 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีรายละเอียด ดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศชาย มีความสัมพันธ์ระดับ ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.247, p-value = 0.025) อายุ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r =0.335, p-value =0.002) ระยะเวลาในการเป็น อสม. มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.326,p-value =0.003) อาชีพ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.288,p-value =0.009) รายได้ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.244,p-value =0.027) กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ส่วน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานสุขภาพจิต ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

การสนับสนุนจากองค์การ พบว่า ภาพรวมของการสนับสนุนจากองค์การ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.660, p-value $<$ 0.001) เมื่อพิจารณารายด้านการสนับสนุนจากองค์การ พบว่า ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.533, p-value $<$ 0.001) ด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.631,p-value $<$ 0.001) ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.394, p-value $<$ 0.001) ด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.580, p-value $<$ 0.001) กับการมีส่วนร่วมป้องกัน

และควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ดังรายละเอียด ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระกับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การ	การมีส่วนร่วม		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
คุณลักษณะส่วนบุคคล			
เพศ(ชาย)	0.247*	0.025	ต่ำ
อายุ	0.335*	0.002	ปานกลาง
อาชีพ(เกษตรกร/ทำนา)	0.288*	0.009	ต่ำ
ระดับการศึกษา(ประถมศึกษา)	0.017	0.879	ไม่มีความสัมพันธ์
สถานภาพสมรส(คู่)	0.097	0.387	ไม่มีความสัมพันธ์
รายได้	0.244*	0.027	ต่ำ
ระยะเวลาในการเป็น อสม.	0.326*	0.003	ปานกลาง
การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	-0.047	0.673	ไม่มีความสัมพันธ์
การสนับสนุนจากองค์การ	0.660**	< 0.001	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	0.533**	< 0.001	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	0.631**	< 0.001	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.394**	< 0.001	ปานกลาง
ด้านข้อมูลข่าวสาร	0.580**	< 0.001	ปานกลาง

* ค่าระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

** ค่าระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.001

4.1.5 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระซึ่งมีหลายตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัวนั้น ผู้วิจัยใช้สถิติ Stepwise Multiple Regression หรือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า ตัวแปรอิสระประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนบุคคล และการสนับสนุนจากองค์การ มีตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ว่าจะนำตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัวแปร ถ้าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่แล้วในสมการถดถอย วิธีการแบบขั้นตอน (Stepwise) จะตัดตัวแปรอิสระที่สัมพันธ์กับตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการถดถอยเอง และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในกรณีที่ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Regression Analysis (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550) ดังนี้คือ (1) ค่าคลาดเคลื่อน (e) มีการแจกแจงแบบปกติ ทดสอบโดย Kolmogorov-Smirnov และใช้Histogram ของค่าคลาดเคลื่อนพบว่าค่าความคลาดเคลื่อน (e) มีการแจกแจงปกติ (2) ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 0 ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test พบว่าค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 0 (3)แต่ละค่าของ x ความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อน (e) มีค่าคงที่ ทดสอบโดยการทำ Scatterplot พบว่าการกระจายของค่าลาดเคลื่อนอยู่ในลักษณะปกติและ (4) ค่าคลาดเคลื่อน (e) ต้องเป็นอิสระต่อกันทดสอบโดยค่า Durbin-Watson พบว่ามีค่า 1.949 (ค่า Durbin-Watson มีค่าระหว่าง 1.50-2.50 ถ้าค่าใกล้ 2 แสดงว่า (e) มีอิสระกันมาก) แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน หลังจากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันสูงเกินข้อจำกัด จึงสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยได้ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระยะเวลาในการเป็น อสม. อาชีพ การสนับสนุนจากองค์การ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านข้อมูลข่าวสาร

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาอธิบายตัวแปรตามโดยการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ ทีละตัว (Stepwise)

ผลการ ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ (p-value < 0.001) ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร(p-value = 0.001) และเพศ(ชาย) (p-value = 0.008) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีการคัดเลือก ตัวแปรอิสระในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ มีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) = 0.348 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านงบประมาณ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.348 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ให้คงที่แล้ว และมีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) = 0.403 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.403 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 39.9

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) = 0.291 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.291หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ให้คงที่แล้ว และมีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) = 0.350 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.350 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 46.5

ขั้นตอนที่ 3 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล เพศชาย มีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) = 0.138 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ(ชาย) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การมีส่วน

ร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.138 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ให้คงที่แล้ว และมีค่าสัมประสิทธ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) = 0.218 เมื่อคะแนนของตัวแปร เพศชาย เพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพิ่มขึ้น 0.218 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 51.2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	B	Beta	T	P-value	R	R^2
งบประมาณ	0.348	0.403	4.075	<0.001	0.631	0.399
ข้อมูลข่าวสาร	0.291	0.350	3.553	0.001	0.682	0.465
เพศ (ชาย)	0.138	0.218	2.718	0.008	0.715	0.512
ค่าคงที่ = 0.936 , F = 27.233 , P-value < 0.001						

จากผลการศึกษาตารางที่ 16 ได้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงซึ่งเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3$

Y = การมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

a = ค่าคงที่

b_1 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 1

x_1 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 1 คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ

b_2 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่2

x_2 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 2 คือ ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร

b_3 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 3

x_3 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 3 คือ เพศ (ชาย)

แทนค่าสมการได้ดังนี้

Y = 0.936 + (0.348) (ปัจจัยด้านงบประมาณ) + (0.291) (ปัจจัยด้าน-อมูลข่าวสาร) + (0.138) (เพศชาย)

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น และถูกเลือกเข้าสมการนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่ได้ถูกเลือกเข้าสมการเป็นตัวแปรที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการ คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ (p-value < 0.001) ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร(p-value = 0.001) และเพศ(ชาย) (p-value = 0.008) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว สามารถพยากรณ์การการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 51.2

4.1.6 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด จากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน กลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะทั้งหมด 72 คน คิดเป็นร้อยละ 87.80 โดย ปัญหาอุปสรรคการสนับสนุนจากองค์การ ส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนจากองค์การ ด้านงบประมาณ ร้อยละ 90.28 รองลงมาได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 84.72 ส่วนปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ร้อยละ 27.78

ส่วนข้อเสนอแนะส่วนใหญ่พบว่า การสนับสนุนจากองค์การ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร ร้อยละ 73.61 ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่ คือ การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม ร้อยละ 54.17 รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ร้อยละ 52.78 ส่วนปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ร้อยละ 27.78 ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ร้อยละของปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (n=72)

รายการ	ปัญหา อุปสรรค		ข้อเสนอแนะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสนับสนุนจากองค์การ				
ด้านบุคลากร	59	81.94	53	73.61
ด้านงบประมาณ	65	90.28	52	72.22
ด้านวัสดุอุปกรณ์	61	84.72	54	75.00
ด้านข้อมูลข่าวสาร	56	77.78	51	70.83
การมีส่วนร่วม				
ด้านการมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	39	54.17	32	44.44
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน	28	38.89	24	33.33
ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	27	37.50	22	30.56
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	38	52.78	34	47.22
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	20	27.78	16	22.22
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	21	29.17	18	25.00

สำหรับรายละเอียดของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ คำถามปลายเปิดที่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. การสนับสนุนจากองค์การ	
1.1 ด้านบุคลากร	
1.1.1 บุคลากรไม่เพียงพอ	1.1.1 เพิ่มจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ครอบคลุมตามขนาดของหมู่บ้านเล็ก ใหญ่และเพิ่มสัดส่วนการรับผิดชอบให้มีความเหมาะสม
1.1.2 บุคลากรขาดความรู้	1.1.2 อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
1.2 ด้านงบประมาณ	
1.2.1 งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนน้อย	1.2.1 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นและให้สามารถสนับสนุนได้ตลอดปีอย่างเพียงพอ
1.2.2 งบประมาณจัดสรรล่าช้าไม่ทันเวลา	1.2.2 ควรจัดสรรงบประมาณให้เร็วขึ้นสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงาน
1.2.3 งบค่าตอบแทนน้อย(ค่าป่วยการ 600 บาท)	1.2.3 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น เช่น เพิ่มจากเดิม 600 บาทเป็น 2,000 บาทต่อเดือน
1.3 ด้านวัสดุ อุปกรณ์	
1.3.1 วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมีไม่เพียงพอ	1.3.1 ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะเครื่องพ่นหมอกควัน เคมีกำจัดลูกน้ำยุงลาย น้ำมันเชื้อเพลิง ไฟฉายพร้อมถ่าน เพื่อให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
1.3.2 วัสดุอุปกรณ์ ด้านสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ ใช้การไม่ได้	1.3.2 ควรมีการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ ด้านสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร เช่น จัดหา ซ่อมแซมหอกระจายข่าว

ตารางที่ 17 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1.4 ด้านข้อมูลข่าวสาร	
1.4.1 การประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสาร แผ่นพับ สื่อต่างๆยังไม่เพียงพอไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย	1. 4. 1 ควรมีการสนับสนุน แผ่นพับ สื่อต่างๆ การประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เพียงพอครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เช่น การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว การเข้าถึงรายครัวเรือนโดยการเคาะประตูบ้าน
2.การมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	
2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการริเริ่ม	
2.1.1 ขาดการร่วมมือจากประชาชนและไม่เห็นความสำคัญ	2.1.1 ควรจัดอบรมความรู้แก่ประชาชน ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น
2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน	
2.2.1 มีการวางแผนงานก่อนปฏิบัติงานน้อย	2.2.1 ควรจัดประชุมวางแผน และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแผนงาน เสนอความคิดเห็น เพิ่มขึ้น
2.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	
2 .3.1 หน้าที่รับผิดชอบ ในการดำเนินกิจกรรม ตามแผนงานไม่มีการแบ่งงานชัดเจน	2.3.1 ควรจัดแบ่งบทบาท หน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน
2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	
2.4.1 วัน เวลา ดำเนินงานตรงกับเวลาที่ต้องประกอบอาชีพทำงานของตนเอง	2.4.1 ควรจัดประชุมวางแผน และร่วมกำหนด วัน เวลาในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

ตารางที่ 17 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	
2.5.1 มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมการประเมินผลน้อย	2.5.1 ควรจัดตั้งทีมประเมินผลในรูปแบบคณะกรรมการหรือตัวแทน อสม.แต่ละหมู่บ้าน
2.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	
2.6.1 ผลตอบแทน ค่าตอบแทนน้อย ไม่เพียงพอ	2.6.1 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น มีรางวัลในการทำงานเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4.2 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

จากสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนจากองค์การ ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) คุณลักษณะส่วนบุคคล มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศชาย มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น **ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน**

คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาในการเป็น อสม. การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ไม่มีผลต่อ

การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น **ผลการวิจัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน**

2) การสนับสนุนจากองค์การมีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

การสนับสนุนจากองค์การ ด้านงบประมาณ ด้านข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น **ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน**

การสนับสนุนจากองค์การ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น **ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน**

4.3 ผลของการสนทนากลุ่ม

4.3.1 การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) สิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ คือ การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้านอย่างรวดเร็ว ทันเวลาในการดำเนินกิจกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออก การดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในหมู่บ้าน ***"อสม.คิดว่าสิพากันกับไทบ้านรณรงค์ทำความสะอาดหมู่บ้านงบประมาณกะบ่ทันมากะเลยพากันเฮ็ดตามมีตามเกิด"*** **(อสม.และประชาชนในหมู่บ้านกะว่าจะร่วมมือกันทำความสะอาดหมู่บ้านแต่งบประมาณสนับสนุนไม่ทันเวลาจึงต้องปฏิบัติงานโดยไม่มีงบประมาณ)**เมื่อขาดการป้องกันที่มีคุณภาพแล้วโอกาสเกิดการระบาดของโรคก็เพิ่มมากขึ้น เมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อยก็ไม่เพียงพอเมื่อเกิดกการระบาดของโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้านประชาชนต้องเก็บเงินกันเพื่อใช้จ่ายค่าน้ำมันผสมยาพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายเอง ***"เงินบ่พอ อสม.ต้องเก็บเงินไทบ้านเฮียนละ 10 บาท พ่นยุง"*****(งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนไม่เพียงพอบางครั้งจึงต้องเก็บเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจากประชาชนหลังคาเรือนละ 10 บาท)**และควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงเพื่อใช้ในกิจกรรมและเป็นค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจากเดิม เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ***"เงินค่าป่วยการกะหน่อยคิดว่าถ้าได้เพิ่มอีกคือสิเหมาะสม คือวายามมาเฮ็ดงานไข้เลือดออกแล้วมือนั้นกะบ่อไดไปรับจ้างทางอื่นกะบ่มีรายได้ ถ้าได่เพิ่มคือสิมั่นขึ้นอีก"*****(เงินค่าป่วยการน้อยถ้าได้เพิ่มอีกก็คงจะดีเพราะว่าวันที่มาปฏิบัติงานในวันนั้นก็**

ต้องขาดรายได้ที่จะไปรับจ้างที่อื่นถ้าได้ค่าตอบแทนเพิ่มก็จะทำให้ขยันเพิ่มขึ้น) ปัญหาอุปสรรค คือ งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนน้อย และการจัดสรรล่าช้า

4.3.2 การสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสาร

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) สิ่งที่ควรสนับสนุนจากองค์การด้านข้อมูลข่าวสาร คือ ควรมีการสนับสนุน แผ่นพับ เอกสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ที่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง การให้ความรู้แบบเคาะประตูบ้าน เพื่อให้เพียงพอครอบคลุมกลุ่มกลุ่มเป้าหมาย*"คิดวาต้องแจก แผ่นพับ เอกสารไข้เลือดออก ให้ครบทุกเฮียน กับ อสม.เดินไปให่ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกทุกเฮียน" (คิดว่าต้องแจก แผ่นพับ เอกสารไข้เลือดออก ให้ครบทุกหลังคาเรือนและ อสม.เดินให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกทุกหลังคาเรือน)* และควรให้ความสำคัญการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเกิดความรู้ความรุนแรง สถานการณของโรคไข้เลือดออกเป็นประจำและควรฝึกอบรมผู้ดูแลหอกระจ่ายข่าวให้ทราบหลักการพูดหอกระจายข่าว การพูด เวลาพูด หลักการประชาสัมพันธ์ ที่เหมาะสม และควรปรับปรุงซ่อมแซมระบบเสียงตามสายให้มีประสิทธิภาพ *"ฟังหอกระจายข่าวบ่ฮู้เรื่องเพราะว่ามันบ่ชัด เสียงรัว เว้าเร็วโพด"* (ฟังหอกระจายข่าวไม่รู้เรื่อง ไม่ชัดเจน เสียงพูดเร็ว รัว) ปัญหาอุปสรรค คือ ประชาชนไม่ได้รับข่าวสาร เรื่อง โรค สถานการณ์การระบาดและการการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเพียงเหมาะสม

4.3.3 คุณลักษณะส่วนบุคคลเพศชาย

จากการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) สิ่งที่ควรพิจารณา ควรมีการพิจารณาเพิ่มจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้เหมาะสม จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รับผิดชอบเฉลี่ยๆ 1 คนต่อ 15-18 หลังคาเรือน ซึ่งถือว่ารับผิดชอบมากเกินไป *"อสม.มีหน่อยคนแต่ว่างานหลายรับผิดชอบหลายเฮียน"* **(อสม.มีจำนวนน้อยแต่งานเยอะมากและรับผิดชอบหลังคาเรือนมาก)** ควรร่วมกันคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพศชายให้มีอัตราใกล้เคียงกันกับเพศหญิง เพื่อจะได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เช่น กิจกรรมการพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายตัวแก่ *"อสม.ผู้หญิงพายเครื่องพ่นยาฆ่ายุงบ่ไดเพราะวาหนักและเหม็นน้ำมัน"* **(อสม.ที่เป็นผู้หญิงไม่สามารถพ่นหมอกควันได้เนื่องจากเครื่องมีน้ำหนักมากและน้ำมันสำหรับพ่นมีกลิ่นเหม็น)**และการสำรวจลูกน้ำยุงลาย อสม.เพศหญิงถือว่าลำบากมาก อากาศร้อน ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายก็มีกลิ่นฉุนเกิดอาการแพ้ *"อสม.ผู้หญิงบ่อกล้าตากแดด ย่านหน้าดำ ทรายฆ่าลูกยุงกะเหม็นบางครั้งแพ้เป็นตุ่ม"* **(อสม.ที่เป็นผู้หญิงไม่ชอบทำงานกลางแสงแดดและทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายก็มีกลิ่นฉุนบางครั้งก็เกิดอาการแพ้เป็นผื่นคัน)** อาสาสมัครสาธารณสุขบางส่วนขาดความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ควรมีการ

ฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้ ปัญหาอุปสรรค คือ จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีน้อยและเพศชายซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกก็มีสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศหญิง อาสาสมัครสาธารณสุขบางส่วนขาดความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

4.4 การอภิปรายผล

ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยแยกอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์โดย มีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนองค์การที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีรายละเอียด ดังนี้

4.4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

ผลการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาในการเป็น อสม. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ส่วน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ($r = -0.247$, p-value = 0.025) สอดคล้องกับการศึกษาของมนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในจังหวัด

ขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value <0.001) และการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า เพศ มีความความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value =0.03) แตกต่าง จากการศึกษาของ พิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.628) เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.761) และสำเนียง วงศ์วาน (2549) พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r = 0.335, p-value =0.002) สอดคล้องกับการศึกษาของมนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value <0.001) แตกต่าง จากการศึกษาของพิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.608) เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value= 0.099) เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า อายุ ไม่มีความความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value =0.33)และการศึกษาของ สำเนียง วงศ์วาน (2549) พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r = -0.247, p-value = 0.025) สอดคล้องกับการศึกษา

ของมนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value <0.001) เช่นเดียวกับการศึกษาของอารีย์ เชื้อสาวะถี (2546) พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แตกต่างจากการศึกษาของของ พิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.714) เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.387) เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า อาชีพ ไม่มีความความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value =0.099) เช่นเดียวกับการศึกษาของสำเนียง วงศ์วา (2549) พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และการศึกษาของไพบูลย์ กาญจนบัตร และคณะ (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมลูกน้ำยุงลายของประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราความชุกลูกน้ำแสดงว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =0.017, p-value = 0.879) สอดคล้องกับการศึกษาของ พิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value =0.761)เช่นเดียวกันกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value =0.13) เช่นเดียวกับการศึกษาสำเนียง วงศ์วาน(2549) พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมหวัง ซ้อนงาม (2544) พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลกอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แตกต่างจากการศึกษาของมนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value <0.001) แ ละการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.013)

สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =0.097, p-value = 0.387) สอดคล้องกับการศึกษาของมนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.053) เช่นเดียวกับการศึกษาของ พิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.690) เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.481) เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.58) เช่นเดียวกับการศึกษาของ สำเนียง วงศ์วาน (2549) พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05) เช่นเดียวกับการศึกษาของสมหวัง ซ้อนงาม (2544) พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

รายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =0.244, p-value = 0.027) สอดคล้องกับการศึกษาของนิรุจน์ อุทธา และคณะ (2543) พบว่า รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แตกต่าง จากการศึกษาของ มนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05(p-value = 0.027) และการศึกษาของพิศิษฐ์ ปรึกไธสง (2552) พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.690) เช่นเดียวกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.503) เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชนอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ0.05 (p-value= 0.13)

ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =0.326, p-value = 0.003) สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า ประสบการณ์ที่เป็นที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับปฏิบัติงานสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.016) เช่นเดียวกับการศึกษาของนิรุจน์ อุทธา และคณะ (2543) พบว่า สถานภาพทางสังคม มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จากการศึกษารูปแบบการควบคุมโรคและการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =0.244, p-value = 0.027) แตกต่างจากการศึกษาของ มนัญชัย รูปต่ำ (2552) พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของคณะกรรมการบริหารระบบหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

(r =0.244, p-value =0.027) เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวางจังหวัดขอนแก่นอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 (p-value=0.61)

การเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r =-0.047, p-value = 0.673) ซึ่ง แตกต่างจากการศึกษา ของโยมา ประดิษฐ์ (2552) พบว่า การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มีผลทำให้การปฏิบัติตนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนถูกต้องเพิ่มขึ้น ในการศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก บ้านหนองบัว ตำบลนาดี อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของบุญเลิศ โพธิ์ชัย (2550) พบว่า การเคยได้รับการอบรมความรู้มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสุขภาพภาคประชาชน อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.16) และการศึกษาของ จุรีรัตน์ ลิมปวิทยากุล (2545) พบว่า การได้รับการอบรมประชุมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4.4.1.2 การสนับสนุนจากองค์การ

ผลการศึกษาการสนับสนุนองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่า การสนับสนุนองค์การมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกกับการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (r = 0.660, p-value < 0.001) เมื่อพิจารณารายด้านการสนับสนุนจากองค์การ พบว่า ด้านบุคลากร (r = 0.533, p-value < 0.001) ด้านงบประมาณ (r = 0.631,p-value < 0.001) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (r = 0.394, p-value < 0.001) ด้านข้อมูลข่าวสาร(r = 0.580, p-value < 0.001) ซึ่งทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แตกต่างกับการศึกษาของประเสริฐ ลมจะโปะ (2551) พบว่า การสนับสนุนองค์การ คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับการดำเนินงานป้องกันและ

ควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชศรีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และการศึกษาของ กิตติพงษ์ บัวติก (2551) พบว่า การสนับสนุนองค์การมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงต่อการปฏิบัติงานสุขภาพจิตชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านการสนับสนุนจากองค์การ พบว่า ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และการศึกษาของวัชรพันธ์ แน่ประโคน (2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ บว่า ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับแนวทางการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4.4.2 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนองค์การที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากการศึกษาตัวแปรอิสระที่ถูกนำเข้าสมการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คือ การสนับสนุนองค์การด้านงบประมาณ (p-value < 0.001) ด้านข้อมูลข่าวสาร(p-value = 0.001) และปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล เพศชาย (p-value = 0.008) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษา สิทธิพร นามมา (2552) พบว่าความสามารถในการพยากรณ์การปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น มีตัวแปรในสมการ 2 ตัวแปรคือ การสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากร และการสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ